

Діло

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
 Львів, Ринок 19, II. пав.
 Кенто почт. мажд. 26.724.
 Адреса тел.: Ліво-Львів.
 Число телефону 563.
 Рукописів редакція не зберігає.

ПЕРЕДПЛАТА
 в Австро-Угорщині:
 місячно . . . . . 5— К.
 шпартічно . . . . . 15—
 шпартічно . . . . . 28—
 щорічно . . . . . 56—
 у Львові (без доставки):
 місячно . . . . . 4— К.
 шпартічно . . . . . 12—
 шпартічно . . . . . 22—
 щорічно . . . . . 44—
 в Німеччині:
 місячно . . . . . 25— М.
 щорічно . . . . . 56—
 За зміну адреси платити се 50 с.

Ціна оголошень:
 Рамка шестигр., довж. 10 см., вис. 10 см., з відступом 1 К., з відступом 1-го, 2-го, 3-го, 4-го, 5-го, 6-го, 7-го, 8-го, 9-го, 10-го, 11-го, 12-го, 13-го, 14-го, 15-го, 16-го, 17-го, 18-го, 19-го, 20-го, 21-го, 22-го, 23-го, 24-го, 25-го, 26-го, 27-го, 28-го, 29-го, 30-го, 31-го, 32-го, 33-го, 34-го, 35-го, 36-го, 37-го, 38-го, 39-го, 40-го, 41-го, 42-го, 43-го, 44-го, 45-го, 46-го, 47-го, 48-го, 49-го, 50-го, 51-го, 52-го, 53-го, 54-го, 55-го, 56-го, 57-го, 58-го, 59-го, 60-го, 61-го, 62-го, 63-го, 64-го, 65-го, 66-го, 67-го, 68-го, 69-го, 70-го, 71-го, 72-го, 73-го, 74-го, 75-го, 76-го, 77-го, 78-го, 79-го, 80-го, 81-го, 82-го, 83-го, 84-го, 85-го, 86-го, 87-го, 88-го, 89-го, 90-го, 91-го, 92-го, 93-го, 94-го, 95-го, 96-го, 97-го, 98-го, 99-го, 100-го.
 Одна пропірка коштує у Львові 16 с. на провінції 20 с.

Видав. Видавничої Спілки „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Поляки на Україні і становище українського громадянства.

Мн. Радагійл пре територіальне розширене Польщі на сході. — Польський протест проти розоружування польських військових банд. — Становище міредатної української преси.

Львів, 30. цвітня 1918.

Тутешня польська преса любить іронізувати нас, що се тільки ми — „Діло“ і остаюче від його впливом галицьке громадянство — не можемо признати „польських слухних прав“ на польських землях; за те київські Українці чортів боють перед польською „висшою культурою“ і „польськими правами“. В сім іронізованому було на жаль зерно правди. Наші закордонні земляки бачили в Поляках передовсім великий гуманізм, який хоче запанувати над Україною. Однак державне відроджене Україна, яке прийшло в Поляках найлютіших ворогів, розвинуло в Польках більший перелік в тім ідеалістичному погляді закордонних Українців на Поляків. Чому се Поляки і в тутешній польській пресі починають виявляти ся також обурене, що — мол, українські соціалісти в Києві на Малій Руді в своїй пресі говорять про Поляків як „Діло“.

Се еволюція в поглядах наших закордонних земляків на Поляків і їх відношене на Україну напозичило нас, що мусимо так важко бороти ся з польською мавалою на західній частині України, великою радістю. Вона свідчить про боротьбу з західним ворогом ціла Україна — державна й недержавна — стоїть на краю хужним охоронним муром.

Наше подямо голоси міредатних київських органів преси, які се потверджують.

Проти польської експансії на схід.

„Відродження“, орган українського міністерства війни, в числі в 24. цвітня містить петицію про польську експансію на схід. Читає так:

„Не заносить ся на те, щоби польські політики зрікли свої імперіалістичної мети що до України і тут приходить ся заперечити правдивість латинської пословиці: „Historia est magis nostra“ принаймні в відношенні до польських імперіалістів. Всі найновіші факти в політичній історії (заливаю до австрійського і німецького уряду, заклик до львівського намісника і до вістра Галичини в справі анексії Поділя і Волині, невдала підготовка такої анексії при доповіді польських легіонів) не вказують на те, щоби імперіалістичний дурман перестав каянбути туманити горячі політичні польські гелі.“

Якраву програму такої польській імперіалістичної історії на сході Польського Королівства видав оголошений в „Dziennik-u Kijowski-m“ лист князя Матвія Радзівіла до виборців. „Не дивіться на те, — пише князь Радзівіл — як мавдають бої на заході, як довго тривати-ме війна. І так чи інакше закінчене може вплинути тільки на долю Бельгії і німецьких колоній, однак уложене відношене на сході, відділені деякі території від Росії, розмежуване по лінії вододілими державними організаціями, закласть тепер від центральних держав, особно від Німеччини. Берестейських переговорів не признамо як остаточне рішене того питання, навпаки, іх скасоване дуже правдоподібно і для наших інтересів конче потрібає. Іх скасоване на нашу користь — то головна мета нашої політики в теперішности“.

Якже політика в будучности, на те дає таке відповіди князь Радзівіл: „Чим скорше йти-ме вперед — наш ровній як держави, так більше енергії і відібности покажемо в нашої державно творчій діяльності, тим більше будемо мати вплив на конче потрібає для нас територіальне розширене на схід“.

І тому треба залізатись до центральних держав. Може владеть ся при довоності німець-

ких військ збудувати Польщу „від моря до моря“. Як бачимо, холмське питання — то тільки претекст, то тільки перший етап в польській експансії на схід. Припустім недопустиме, що берестейський трактат буде зломаний, що польська держава буде посунена до Буга, що владеть ся навіть знаєстувати до Польщі частини Білої Русі, імперіалістичні анексії Поляків всеж таки не будуть заспокоєні. Адаже ж „територіальне розширене на сході для нас конче потрібає“ і коли-б ми упустили тепер Холмщину і не підпомагали сконсолідуватись Литовцям і Білорусинам, то ми мали би вічну програму в боку Польщі і Москві, утворили-б Балканський котел, тільки в данеко більший промірлі.

Наша закордонна політика отже може стояти твердо тільки на принципі самоозначеня нації, тільки на ґрунті твореня національних держав в етнографічних межах. Найтерше відхилене в бік, неможливість компроміс між національними і так званими „історичними“ правами може в майбутности дуже тяжко відбитись на долі української держави. Знищити сю державу, на нашу думку, вже ніхто не зможе; однак відступлене Холмщини Польщі може гровити нам рядом небажаних для спокою на сході Європи міжнародних конфліктів. Наша закордонна політика повинна тому в відношенні до польсько-української межі твердо стояти на ґрунті берестейського договору.“

Розоружуванє польських військових банд.

„Polski komitet wykopawczy na Rusi“ містить в київських польських дзевіанках отсей протест:

„Боротьби викликані пляновим розоружуванем польських відділів при помочи добре зорганізованих і озброєних банд і відділів вільного козацтва, як також нелюдяне заковане деяких представників влади, вневолри польський виконуючий комітет, як легальну репрезентацію польської суспільности на „Русі“, заложити проти сего рішучий протест.“

Головна команда польських військ заключила дня 3. цвітня с. р. умову в правительством Української Народної Републики, в якій тим військам признає гарантії беззачного переходу до вказаного місця розльокозачя. В часі, коли військо розлучало виконаче точок сєї умови, українське правительство, похлянуючи ся на незалежності від нього причини, умову касує і гровить польським військам їх ліквідацію при помочи озброєної людности. Рівночасно органи преси, зближені до міністерства війни, ведуть яно прети польського війська пагрову пропаганду серед темних кругів людности.

„Супроти сего, що пропаганду сю ведеть ся під кличем боротьби в військом, творення

начиб для оборони польських земельних посполитий на „Русі“, стверджують ще раз, що пільний польський наряд вважає свої військові номінації на Україні національним військом, яке має боронити не приватних і класових інтересів, а виключно інтересів польської держави і стреміти до вільної з'єднаної Польщі. Свідоме помешчене великої ідеї польського війська буде польський наряд вважати влюю волею і неприхильними замірами в відношенні до нього. Звертаємо увагу правительства Української Народної Републики, що за кров польських жовнів уймає ся цілий польський наряд. Злэчин на польський війську, допозаний на полях України, затяжеть на будучих відносинах польського народу з українським“.

З сього привоуду „Боротьби“, орган Центрального Комітету української партії соціалістів революціонерів, в числі в 24. цвітня пише:

„В недільній числі „Dzienn. Kij.“, буржуазній привізі польської поміщицької думки, надрукованої „протест“, повний натаблю-грубого цинізму келішних польських магнатів проти „Боротьби“, викликаної пляновим розоруженем польських частин, за допомогою добре зорганізованих і озброєних банд і частин вільного козацтва, а також нелюдяний образ дій деяких представників влади“. Далі зазначає ся, що уряд український, пезушуючи договір з головним командованим польських військ „погрожує польським військам їх ліквідацію за допомогою озброєного населеня“. А військове міністерство і органи печати „ведуть“ величезну „отверту пропаганду серед темних шарів населеня“. Такий „іскопасний“ дивний і ганебний протест міг з'являти ся лиш у па. з „Dzienn. Kij.“, що через окуляри „історичного польського зовнішачу“ і поміщицько-класового засліплена не бачуть і не бажують знати, що творить „славна польське“ військо над мирним українським населенем.

Колі протестанти із „Dzienn. Kij.“ читають инші газета крім своїх польських, то їм мусять бути відомі ті страші з ідейства і безчынства, котрі утворюють над селянами польські легіонери.

Нехай па. котрих думки і психологію відбиває „Dzienn. Kij.“, почитають уважно звістка (вона їх певно навмисно не помічають) про те, що послані захищати інтереси польської держави польські війська на Україні сіють сграшній терор, палять українські села, убивають населеня, назилюють жінок, знищують посіви.

Хача се є захист польської держави?

Міночий очі бачить, а маючий вуха чує насильства польських легіонерів. І нема нічого дивного, що населеня, не маючи ні-зідки до-помоги, само дає відсіч своїм насильникам.

А через те нічого панове необдумано погрожувати від „імени всего польського народу“ нам війною, нема чого даремно бржачте вбросю.

Ваш „протест“ радимо з невеличкими змінами надіслати вашим-же воясам і тим, хто керує ними — може вони зрозуміють, що творять „ганебне для вашої нації діло“.

Німецький начальний вожд на Україні проти української державної влади?

Львів, 30. цвітня 1918.

Як доносить київська „Нова Рада“ в 27. цвітня, в Києві 26. цвітня роздіплемо німецькою й російською мовою отсе

оголошене ген. Айхгорна:

„Безодповідальні особи й союзи роблять сироби тероризувати населеня. Проти всякого закону й права вони чинять арешти, бажуючи залякати тих, які в інтересах отчизни і новоствореної держави згодні працювати рука в руку в Германію. Де тільки перебуває німецьке

військо, я ніяких беззаконних учинків дозволити не буду. Тому я наказую вжити особливих заходів для охорони м. Києва, щоб негайно віддати під суд усіх, хто чинить протизаконно.“

Я наказую:
 1) Всі злочинства проти громадського ладу, всі карні злочинства, як і всі злочинства проти германського й союзного війська, як і всіх осіб, що належать до них, підлягають виняковому особливому германському польовому суду.
 2) Всеке порушене громадського ладу, особливо зборищами на вулицях забороняє ся.

- 3) Забороняється також усяка спроба порушення ладу або громадського забезпечення шляхом агітації усної, за допомогою преси або якими небудь іншими засобами. Газети, видні в таких учинках, будуть негайно закриті.
- 4) Встановлені українські судові інституції провадять свою діяльність, оскільки злочинства не підлягають карі згідно з ст. 1-ою.
- 5) Ст. постанови входять у силу негайно після спублікування. Опубліковані переводить ся шляхом ефішіровки.
- 6) Виконане цього наказу доручається штабу XXVII-го армійського корпусу.

Київ, 25. цвітня 1918 року.

Головнокомандуючий германським військом на Україні

Генерал фельдмаршал фон Айхгорн*.

Коментар представника німецького штабу.

«Нова Рада» доносить далі:

З приводу оголошеного вчора у Києві наказу фельдмаршала Айхгорна визначний представник германського штабу заявив у розмові з співробітниками російського дворянина «Посілля Нічесті»:

— Мабуть ви вже читали наказ генерала Айхгорна, розісланий сьогодні по ульких городах. Вам відомо, розуміється, що учора вночі група людей, які вступили від імені якогось союзу ратованя України, арештували на його квартирі і невідомо куди вивезли визначного місцевого фінансиста Доброго.

Останній був у складі членів комісії по товаробміну і весь час працював у ній, сприяючи розвитку справ товаробміну між нами і Українською Республікою. Людина ця була вельми далека від політики. В його арешті ми бачимо провокаційний акт, направлений супроти нас. Він має в собі без сумніву ознаку анархії. Людям, які працюють з нами, арештовують.

Се взагалі, що теперішній уряд не в силі гарантувати безпеку. Нашим наміром було і є — утворення ладу в безпеці в країні. Для цього ми судим Грішину. Се наше найперше завдання. Виконувати інші обсяжки ним перешкаджають. У нас є точні відомості, що анархічні групи, які виступають від імені якогось союзу в ратованя, збирають ся зчинити ще низку арештів і отвертих виступів.

Зрозуміле, що ми не можемо до всього цього приглядатись. До цього часу ми вживали всіх заходів до того, щоб не втручатись у внутрішні справи країни. Але зараз, коли проти нас іде отверта агітація, створюється небезпека.

Всі ці обставини примусили нас опублікувати наказ, якого сьогодні розіслано по ульких. Наше рішення тверде. Ми ні в якому разі не допустимо на далі військ анархічних виступів. Для цього ми вживемо найрешучіших заходів.

Німецький приказ про розоруження цивільного населення на Україні.

Львів, 30. цвітня 1918.

Тутешні польські газети доносять, що в київській пресі мав появитись отсей приказ німецької команди про розоруження цивільного населення в Київщині:

- 1) На основі приказу команданта німецьких військ на Україні маєть ся від цивільних осіб відібрати кожне оружє
- 2) Завданням німецьких військ, віваних на Україну, є підорняти кроки для приведення ладу в країю.
- 3) Оружє можуть носити українські і російські офіцери, жовніри української армії і міліції.
- 4) Особи вичислені в 3. точці одержують від німецького команданта посвідку на право ношеня оружья.
- 5) Всі посвідки, видані дотепер українськими властями, мають бути віддані враг в оружжє.
- 6) Віддане оружє має відбутись в протягу 1—5 днів.
- 7) В день віддання оружья командант має зладити спис осіб, які мають право носити оружє.
- 8) У кого по означених реченці найдеть ся оружє або табак, буде на місці розстріляний.
- 9) Коли оружє найдуть в домі або в землі, дім буде спалений, коли донебудь впадуть стріли, або буде зорганізований оружий напад, то на часту міста або села наладжить ся контрибуція.

Запит про Бесарабію

в Центральній Раді.

Румунські кавальєта.

Київ, 24. цвітня 1918.

На засіданню Милої Ради 23. цвітня від імені фракції соціалістів революціонерів Приходько в самім кінци засіданя вніс запитанє до міністра закордонних справ, чи відомо міні-

стерству про ті насильства та фальшуваня між часом содусування в Бесарабії соймї для приєднаня Бесарабії до Румунії і чи збирає міністерство дотачки сїї сприяні матеріали, щоб передати їх своєюю послово в Румунії.

З приводу запитаня дав зараз деккі поясненя управитель міністерством міжнародних справ М. Любинський. Він заявив, що міністерство збрало вже і ще збирає багато відповідних матеріалів, які по-части збрал ажє в собою наш посол в Румунії. Крім того М. Любинський оголосив доклад одного земського діяча Бесарабії міністерству закордонних справ, в яким то докладі висказують ся ті приховані заходи, якими Румунії давно вже підготувалия приєднанє Бесарабії й вела там в сїм напрямі відповідну агітацію.

В докладі такжє говориться, як останніми часами Румунії стали в Бесарабії робити різні насильства і навіть чачто розстрілювали Українців та тих людей, що висловлювались за приєднанє Бесарабії до України. Після приєднаня до Румунії Румунії стали вивозити в Бесарабії, де що забєпадуть, і вивезли там страшенно тяжкий режим, при яким там самодержавно розпоряджались іні команданти та поміщики. Крім всього иншого в докладі наведено плу низку випадків, коли румунське військо силою примушувало різні органи міського та земського самоуправляня голосувати за приєднанє Бесарабії до Румунії.

При сїх поясненях М. Любинський показав шлу пачку (80) приговорів в одного тільки хотинського попуг Бесарабії про бажанє людности прилучити ся до України.

Прекуча, представник молдавської фракції, з приводу оголошеного в Любинським докладу сказав, що він був не так давно в Бесарабії і знає, що ніби-то наведені в докладі факти неправдиві.

Зомотарьов (бунд) заявив, що в Кишиневі Румунії заарештували і не аяати, до поділи, члена кишинівської організації бунду д-яу Гріфелля.

В додатковій заяві М. Любинський зазначив, що крім насильства над Українцями Румунії чинять в Бесарабії такі самі насильства над жидівською людністю. З сего приводу в складі української делегації, що іде до Румунії, вийдже один представник жидівського міністерства.

По скінченню засіданя молдавського представника д. Превула обступив гурток селян — делегатів Українців в Бесарабії, які були на засіданню Малої Ради. — І стали йому вистерливо доводити, що він говорив неправду, коли казав недавно, що в Бесарабії Румунії не чинять насильства над людністю.

Хотин для України.

Київ, 29. цвітня 1918.

Селянський Конгрес ювіта Хотина запропонував проти насильства Румунії в Бесарабії та зажадав негайного озброєння Бесарабії Румунією і прилученя Хотина до України.

Програма парламентарних праць.

Львів, 30. цвітня 1918.

Президент міністрів почав вже свої переговори з провідниками поодиноких партій. Сеція парламенту імовірно пічнеть ся — по донесенням в Відні — 7 мая. Домагають ся того Чехи, підземні Славяни і соціалні демократи. Після покінченя короткої подільної дебати на двох засіданях почали би своєю працю комісії, щоби приготувати матеріал на сесію після великих свят. В маю внесе теж правительство бюджетову провізорію, бо реченець теперішньої минає в кішчє червня. Міністер скарбу домагаєт ся ме скорого полагодженя нових предляжень позатквних так, щоб вони стали законом ще перед розписанєм нової воєнної позички.

Болгарський амбасадор на Україну проф. Іван Шишманов.

Львів 30. цвітня 1918.

Вчора задержав ся у Львові в керіваді до Києва новоіменований болгарський амбасадор д-р Іван Шишманов. Наш співробітник мав нагоду з ним розмовляти. Старший уже чоловік, широкоосвічений — він є професором софійського університету, а свого часу був міністром освіти. — д-р Шишманов робить як найкраще справжнє.

До України й української справи відносить ся він дуже прихильно. Не тільки як вять Драгоманова, а й як ширий болгарський патріот д-р Шишманов горячо витьє новотаме україн-

ської держави. Болгарія в Україні, — каже він — є природними союзниками. До Букувщини української держави стовить ся д-р Шишманов теперішній переходовий час. Ті труднощі, які тепер доводять ся боротьбі з Україною, є дуже молоді держави. Пережила їх серок діт та припад Болгарії звана д-р Шишманов. Вистай же навчаючий для будівничих української держави життя з огляду на внутрішню структуру населеня, майже ідеально для обох країн. Дуже важною річю для України вважає д-р Шишманов скученє уїх сїмких елементів українського громадянства.

Теплим словом вгадує він виступ Драгоманова, який хоч і не був безпосередньо учасником викадах на університеті і прихильних реченнях перестерігав Болгар від тих паних, які били Україну в часах Гетьманщини, але слова можна обернути напак: сучасна Україна не повинна повторяти помилок Болгарі, патріот Драгоманов.

Згадував також д-р Шишманов, що Драгоманів ніколи не забував вказувати болгарському народу і відрубити його від російської держави. Сї слова Драгоманова пригадав Шишманов перед відвідом його до Києва наву України. Своє іменований на Україну прийняв д-р Шишманов з великою радістю. Як би могло, — каже він — посилати деінде, як не вгадаєт ся біале до Києва іду з великою спотою.

Широ радіймо і ми, що болгарське правительство вибрало саме д. Шишманова на посольство до української держави і сподіємо ся, що вона знайде в нім правдивого приятеля, що він зробить ще тіснійшими звязки й симпатії між обома народами, які так враню обиджали ся ще в самім початку світової війни. Як каже, ціла Болгарія в великою прихильності вставила ся до справи визволеня України з під московського ярма, а д-р Шишманов з своєю боку публично замахується своєю скарбою на свою роботу для визволення України.

Австро-угорські війська на Україні.

Львів 30. цвітня 1918.

Воєнна пресова квартира подє вийдженєм про діяльність австро-угорських військ на Україні. Після того вийдженя операційна область тих військ сягає від Підколицького повіта Катеринославської губернії: подільську територію та катеринославську простору 176 697 квадратних кілометрів. Се область більша як Галичина, Буковина, Чехія, Моравія і Шлезвиг узяті і розтягаєт ся від заходу на сід на цюшні просторі, як волашма лінія Ісбрут-Альп. Сею областю пройшла австро-угорська командою генерала полковника гр. Кірбала, військ полкового маршала Бен-Ериола з великою шеститижнях серед боротьби з большевизмськими бандами. Занято всі більші міста: Одеса, Миколаїв, Харсьон. Треба очистати ще всю Бахмут.

Вже зараз — говорить ся в зазначеному після приходу військ можна було почати на Україні є в можности досягти Австро-Угорщини значних припасів хліба. Збір в оцєнених живих полях воєнною областю вельми неауктивний. Що правда, трудно було їх добути в певну недостачі сільного державного апарату і сїм труднощами дають раду австро-угорські війська.

Все те, що в давного правління вимоджено в більших складах, ввало жертвою большевизмських банд. Всі ороші припаси зберети вно селянних, які спершу відносили ся до них з довірчливо до австро-угорських військ. Що правда, вони більше цінили австро-угорські гроші, як рублі, та все таки не вало брали австро-угорські гроші. Теж саме було і з тамошніми торговцями. Та з часом вдало ся побороти ті труднощі. Відносини стали повязати ся з денні день і нині чимало купців орієнтовалє до австро-угорської валюти. Се велика кількість збила для монархії. Се велика перевага відносини треба зазначити голубо-ушній діяльності військових відділів. Вони прагнули теж рух на понижєнєх залізничних дорогах.

Відносини на залізничних викали ся густіші, як можна було малювати ся. Вогоні і вельможе є доволі, недостача тільки зарплатки для праці. З великими труднощами стрічать ся до революції нема тут угля, так же треба вивести сїм деревин. Залізничній користьався вельми

звертаєть ся отсим відписаний тимчасовий комітет до жертволюбних сердець нашої суспільности в горьчым завивом складати хочби і найменші лепти на згадану високо гуманну ціль. Нехай кожній селянин чи робітник, інтелігент чи жовнір, старий чи молодий своєю хочби найменшою лептою допоможє створити фонд для поліпшення незавидної долі наших цивільних слівців. Рівнож звергаємо ся до наших фінансових і інших інституцій з горьчым проханням прийти нам теж з помічю.

Як що збереть ся значна сума, то майдалше йаучою мрією підписаного комітету було би окрім одноразових і інших допомог давати також, що найголовніше, згаданим людям доживотно місячу або річно допомогу. Колиб показала ся можливість, то можнаб розширити діяльність фонду і на інших укр. воєнних темник, а передовсім на українських С. Стрільців.

Передвісною будє у нас багато темник. Вони тиняли ся по краю, як жебраки, або попилали у чужі заклади, денационалізували ся. Бійма підвиступила дуже скількість тих нещасливих, тому являєть ся незвичайно пекучою справою заснованє вакладу темник у східній Галичині. Заснованє отже такого вакладу стане і мусить стати теж одним з найважйших змагань згаданого фонду.

В наші, що наша суспільність не перейде байдуже попри сю справу, але щедрими датками скоче удекшити важке житє нещасних братів, оголошуємо сей поклик.

Льскані датки і зголошенєя в комітеті просьте ся слати на адресу: Наталія Пулюй-Барвінська, Львів вул. Вірменська ч. 19.

Склад тимчасового Комітету такий: Катерина Пулюй-Голова, Марія Герат, Вікторія Гладшівська, Наталія Барвінська, Ольга Ластовецька, Андрий Волощак, Маруся Пулюй, Євгенія Ковалевич секретарка.

Прага, в цвітні 1918.

За Комітет: Нат. Пулюй.

ПОШЕРЛИ.

о. Киріло Селецький, декан белзький, парох Жужеля, поч. шамбелан Його Свят. папи Рим., відзначений орденом Франца Йосифа, конзултор, тит. сов. ел. консисторії, І. орд. шкільний комісар і пр., основатель збору Сестер Службиниць, уроджений 1835 р., п'ятер дні 28 с. м. в 84 році житя. Покорон 1. мая. Покійний брав в публичній житю визначну участь. Між иншим належав до основателів нашого дневника. — В. В. п.

До Всєх. Духовенства! Чи селяни Вашої парохії знають, що одним з найліпших способів ошадности в ціли забезпечєня родини є обезпечєне на житє в одинокім Українськїм Товаристві взаїмних обезпечєнь **„Карпаті“** у Львові, вул. на житє і репті „**Карпаті“** Руська ч. 18. В народнім інтересі лежить, щоб ідея житєвого обезпечєня прийняла ся серед нашого селянства. Від нашого патріотичного духовенства залежить, щоби кожда новонароджена дитина була обдарована житєвою полїсою „**Карпаті“** XII с 6-7

ОПОВІСТНИ.

Серєда, 1. мая 1918.
Наші: греко-кат.: Любом. — римо-кат.: Фалаш і Яс.
Затра: римо-кат.: Ів. вєтх. Лаври. — римо-кат. Зигмунта.

Український Народний Театр, дир. К Рубчакова Львів саяа Т-ва ім. М. Лисєнка.
Неділя, 5. мая 1918. „Воскрєсенє“, штука на 4 дії Чубатого.

Понєдїлок, 6. мая 1918. во пол. о год. 3-й „Назар Стодоля“, штука на 3 дії Т. Шевченка, в II дії „Вечерниці“ Ніщинського.

Вечером о год. 7½: „Маруся Бєгуславка“, істор. драма на 5 дії М. Старицького.

Второк, 7. мая 1918. во пол. о год. 3-й: „Заворський клад“, народна оперетка на 3 дії Ванченка.

Вечером о год. 7½: „Хмара“, нар. драма на 5 дії А. Суходольського.

Програми концерту музичного Товариства ім. М. Лисєнка, який відбудеть ся для 9. мая с. р. є до відібраня в кашєлярії Товариства, щоденно між 3—6 попов. Хто не відберє вмовлєних програмок до суботи 4. мая трагить до них право.

В ніч Козєтєва Мавровьча* (пл. Сидьки ч. 5) від 1. мая с. р. велика полтатча драма на 6 дій, на тлі випадків з минулих трьох літ всєвітної війни п. з. „Царя і його слуги“. Р.ч дієть ся в Віршаві, Кракові і на фронті.

Конкурс.

Отсим оголошуєть ся конкурс:

1) На стипєндію імени Якова Головацького у висоті 250 К річно для учєника (ці) себєдїят і висидих шкїл, спорідненого (ої) з родичами Головацьких і Бурачинських а в недостатї такого (ої) для иншого (ої) визначитого (ої) в наші учєника (ці) українськї народчєсти. Подєня, удокументовані останним шкільним свідоцтвом, мєтрянкєю і елєнт. иншим доказом спорідненєя, вносити треба до Відїлу Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, ул. Чарнецького ч. 26. найдалше до 15. мая с. р.

2) На зворєтні одноразовї стипєндіїї допомог з фонду з. Бєлєцького для студєнтів університєту українськї народчєсти. Термін до вношеня подєнь як висше.

Львів, дня 25. цвітня 1918.

Від Відїлу Наукового Товариства ім. Шевченка, 10-6 2-3

НАДІСЛАНЄ.

Ваклад д. інженерно-тех. ічній

Д-р В. ГЕЛЬФЕР

Львів, вул. Копєрника 3. XV 1-13

Іван Роздольський

У. С. С. полонєний 4 вересєя 1916 р. не писав ані разу. Хто з вертанючих з полону видів єго в полоні, знає що про него, прошу донєсти до: о. Е. Роздольськїй, Божаків, п. Литвинів. 958 3-4

ОГОЛОШЄНЯ.

МІЛО тозагове по 6 с. на штуку 50 штук К 280, приваєло фєлєварське мило до голєни по К 4 штука. Шапєли до мєтє голови у вєлєкїм заборї поручєя доки запєс вєстарчатє. Перфумєрї С. Фєдєр, Львів, Сєвєтська 7. 498 4-6-7

Абсєлєвєнт торговельного курсу ексєрторкої академії у Відєї, вєлєдїє українськєю, нїєцкєю і трєх польськєю мовєю, пошукує відповєдного вєлєтєя. Лєсканї вєлєтєя просїть ся слєгати до Адмїнїстрації „Дїла“ від „Академії“. 1009 2-3

Жєнщина, що умїє варити, (дні особє), потрібна до малог. господарєтєя сїльського. Зголошенєя письмєнно: Євєгенїя Котєс, жїнка ц. к. урєдвєтєлєя лїсєя в Тєвєяї, пошта Болєхїя. 1013 2-2

Машинїст вєлєзничий, Українєць, вдовєць, 33 рєкї з 10 мїсєчним хлопчиком. Оженїть ся зі старшою панночєю до 35 лїт аба вдовєю до 40 лїт. Кравчїнї мають першєнствє, мєтєток пожадєний. Рїч трактую поважнє. Лїсти з фотографїями слати під адресою (Машинїста 33. Рєдукція „Дїла“. 691 1-3

Брунєт, 26 лїт, офіцієл почгозїй, хотє познакомїти ся з заможнєю. Інтєлїгентноу Українєчєю до 25 лїт. Цїль жєнєчкї. Ваови вєвїкнєчєні. Відповєдїя від „Чортїк“ до адмїнїстрації „Дїла“. 895 -1

Повїтова господарськє-торговельна спїлка **„НАРОДНІЙ ДІМ“**, стоваришенє вар. з обм. порукою в ДЕЛЯТИНІ потребує

Управїтєлєя сїлєлу, котрий бїя провадїя в цілєстї вєгєдєя сїлєкї. Зголошенєя вєлєтєя з подєнямє уєлєвїї, відповєдїя свїдоцтєя і г. д. вєлєжєть вносїти сєйчас на адресу Дирєкції сїлєкї. — За Дирєкцію: Мїхєйлє Вілєк, Олєксє Ковлїчєвськїй. 1003 2-3

ДО ПРОДАЖИ

цїм мурованїй повєрховїй в Олєськє пов. Зєлєчїв, облїнаючий 12 убїкацій в добрїм полєженю, в банком 6500 корон, за цїну 32 000 кор Зголошєя слати: Konstantyn Bryk, Ropczyce. 1014 2-2

100 К. нагородї даю гому, хто відшукає мєні кнїж, який мєз 6 лїт, яєно гїдїй, лєжїй на чолї і крєбгї, котрий пропєв в нєчї з 11 на 12 цвітня 1918 р. — Іван Брєговськїй, Мєтєя малї, п. Лєвїчє корол. 1012 2-3

„З чужої лєвадї“ збїрка перєспїлїв Тарасє Франка, в ілюстраціями, цїна 1 кор. — В Українськїй Книгарнї, Львів, Рєвєк ч 10. 1003 1-1

Бєз операції

радикальна поміч для найбільш завтаряних і найбільш незабєлєчїйших тєлїч прєлукїни. Прошу домогатїсь нєво-вїданїй брошурєя зєром і оплатно від спецієлїстї ц. к. мєдїк. бєлєжїв на протукїни М. Фрєйлїкє, Львів, Герє-дєвчєкє 35. у власнїй домї.

Поважєний Панє М. Фрєйлїкє!

Вєлєжєю сєбї за обовязок вєскєзати Вам моє найсєрєдєчїйшу подєку. Від рєду лїт терпїя на протукїну, на яку нїдє не мїг з нєбєз уєлєкї. Дєлєрєвє від часу, коли Ви вєлєтє мене у своєю руку, Вєлєчїм Поважєний Панє, та вєлєжїли мєнї вєлє бєлєжєк, потучєю сєбє вєлєвїм вєдоровїя, що у 73 лїтєго старєтєя бїльшє є подїву гїдїям.

Дєкуючї ще раз Вам, Поважєний Панє М. Фрєйлїкє, за сєвєснє і умїлє лїчєнє пєшчєтєя з поважєнєм Іван Нїлєк, директор Завєдєня убїгєх у Львові.

Рутинований конципїєнт

можливє обєзнакомлєний в справєх нєфтєових потрібний до канцєлярї адєкєадємї Др. В. Ілєнїцького в Дрєгобїчї. — Посєла до обєчєтєя зарєз. Рєфлєктєує ся на солєдну рутиновану сїлу. 1908 3-1

Слїшїтє, доки нє вєлєдїє вєлєжєть, **„Червєна Калинка“** лїтературна збїрка. Українськєго Сєлєвєтєя Вілєк. Цїна 6 К. 10 К. 1 20 К. — Закозєлєтї на адресу: М. Улєк, Кїш У.С.С. Старєрєпорт N-о 445. 1909 2-2

2 К **Владимїрцєво** **2 К**

„Лїтературно-Пїтературнї Новїнї“ **2 К**
НОВЄЛІ ЕДГАРА ПО
переклад з англїйськї мови і. Петрушєвєчє.

СВОЇ ЛІСТИ
Поєзії Вєсєлєя Чубатєя.
Цїна по 2 кор.

2 К Замаєзєлєти в нїлєгарї ім. Шевченка у Львові. 1013 7-7 **2 К**

Лїтературнї новїнї.

Українськєя Вїдавнїчєя Спїлка у Львові, ул. Чарнєцького, ч. 24, відповєдїєлє по нїлєвїї вєлє дїєлїнїєтє, вїдчєлє двєє вєлє кнїжєк: У першїй сєрїї (Мєлєшїї):

1. Васєлє Стєвєнїк, Дорєгє, другє вїданє. З обрєзєкєми Олєнї Кулєчїцькїє. К 250
2. Мєрїє Вєвчєк, Народнї оповїданєя т. 1, новє вїданє. 300
3. Вєлє Гнатїєк, Народнї поєзії. З обрєзєкєми Волєд. Кобрїнськєго 250
4. Лєвє Мєртовїч, Зєбєбєн, повїсть 500
5. Вєлєд. Гнатїєк, Народнї байкї з обрєзєкєми Мїкїтї Вїхорєя (пєсєвдонїм) 450
6. Гувєтєв Гєсєрїшам, Мрїї Карїнї Брєндт, повїсть. 300

У другїй сєрїї (мєншїї):

1. Мїкєлєд Гїгєлє, Вїй, другє вїданє, з рєрєкєлєдї Ієв. Крєзєцькєго 500
2. Васєлє Пєнєвїє, Олїгархїя і дємократїя 500
3. Орєєт Лєвїчїнїй, Нєсподїванїй шєлєб, бєувєлєщїна. 500
4. Мїхєйлє Лєвїчїнїй, Тї, що від нєт: вїдїшлїлї (Ієв. нєкрєольовїє) 500

Українськєя Вїдавнїчєя Спїлка прїймєє дєлї удїлї (олїн удїлє 50 кор., 2 ков. вєлєсовє) у докїлєкї чїслї.

Головнїй склєд вїданєя у нїлєгарї Наує Тєв. ім. Шевченка, Львів, Рєвєк ч. 10 1014 2-1

„ЛЮМЕН“

Львів, площа Марїєвськєя 4 (готєлє Вєрєвєцькїє) поручєя

Карбїтовї лємпї столєвї

Лїхтарнї карбїтовї і КАРБІТ.

Мєтєовї і елєктрїчнї лїхтарнї від 2 К

Жарївнї металєвї щєдїлї і лїхтарнї прїборї до вєлєтєнєя

Сїтїкї газєвї по 1 К.